Adroddiad i'r: **Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol**

Dyddiad y Cyfarfod: **25 Ionawr 2017**

Aelod / Swyddog Arweiniol: **Julian Thompson Hill, Aelod Arweiniol Cyllid, Cynllun Corfforaethol a Pherfformiad.**
Alan Smith - Pennaeth Gwella Busnes a Moderneiddio

Awdur yr Adroddiad: **Nicola Kneale, Rheolwr y Tîm Cynllunio Strategol**
Heidi Gray, Swyddog Cynllunio Strategol

Teitl: **Adolygiad o'r Gofrestr Risg Gorfforaethol, Rhagfyr 2016**

---

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

1.1 Rheoli Risg Gorfforaethol, gan gynnwys diwygiad Rhagfyr 2016 i'r Gofrestr Risg Gorfforaethol.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

2.1 Mae'r adroddiad yn crynhoi sut y mae'r Gofrestr Risg Gorfforaethol yn cael ei monitro a'i rheoli ac felly'n cynrychioli adroddiad blynyddol er mwyn i'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol ystyried sut y rheolir Risg Gorfforaethol yn yr Awdurdod.

2.2 Cytunwyd ar y fersiwn ddiweddaraf ffurfiol o'r Gofrestr Risg Gorfforaethol yng nghyfarfod Briffio'r Cabinet ar 9 Ionawr 2017, a bydd yn cael ei chyflwyno i'w hystyried gan y Pwyllgor Archwilio Perfformiad ar 26 Ionawr 2017.

3. Beth yw'r argymhellion?

3.1 Bod y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol yn nodi sut y rheolir Risg Gorfforaethol yn yr Awdurdod ac yn cyflwyno unrhyw sylwadau ynglŷn â'r broses.

4. Manylion yr adroddiad

4.1 Mae'r Gofrestr Risg Gorfforaethol yn galluogi'r Cyngor i reoli tebygolrwydd ac effaith y risgiau y mae'n eu hwynebu drwy werthuso effaith unrhyw gamau a gymerir ar hyn o bryd i liniaru risg, a chofnodi dyddiadau cau a chyfrifoldebau am gamau gweithredu pellach ddylai sicrhau gwell rheolaeth.

4.2 Y Tîm Gweithredu Corfforaethol sydd wedi datblygu'r Gofrestr Risg Gorfforaethol, a nhw sy'n berchen arni. Mae'r broses ar gyfer adolygu'r Gofrestr Risg Gorfforaethol fel a ganlyn:

- Anogir gwasanaethau i adolygu eu cofrestr risg ddwywaith y flwyddyn (yn unol â'r fethodoleg Rheoli Risg Gorfforaethol) cyn pob adolygiad o'r

Gofrestr Risg Gorfforaethol, a hefyd cyn eu cyfarfodydd Herio Perfformiad y Gwasanaeth. Bydd unrhyw broblemau neu ymholiadau yn cael eu trafod yn y cyfarfodydd Herio Perfformiad y Gwasanaeth.

- Bydd y Tîm Cynllunio Strategol yn dadansoddi holl gofrestrau risg y gwasanaethau i ganfod unrhyw risgiau sy'n arwyddocaol yn gorfforaethol neu unrhyw themâu risg sy'n ymddangos ar draws y gwasanaethau.

- Bydd diweddariadau am y risgiau corfforaethol cyfredol yn cael eu casglu gan berchnogion y risg, a bydd diweddariadau ar gamau gweithredu i liniaru'r risg yn cael eu casglu gan y rhai sy'n cyflawni'r camau hynny.

- Cynhelir cyfarfodydd unigol gyda'r Prif Weithredwr a'r Cyfarwyddwyr i drafod y risgiau y maent yn gyfrifol amdanynt. Ystyrir p'un ai yw'r risg yn parhau, p'un ai yw'r sgôr yn gywir, a p'un ai oes angen cynnwys unrhyw risgiau newydd o dan eu hawdurdodaeth.

4.3 Bydd y Tîm Gweithredu Corfforaethol a'r Cabinet yn adolygu'r Gofrestr Risg Gorfforaethol yn ffurfiol ddwywaith y flwyddyn. Ond bydd unrhyw risgiau newydd arwyddocaol neu risgiau sy'n cynyddu yn cael dwyn i sylw'r Tîm Gweithredu Corfforaethol (drwy'r Tîm Cynllunio Strategol) pan fyddant yn cael eu canfod. Yna bydd y Tîm Gweithredu Corfforaethol yn penderfynu a ddylid cynnwys y risg yn y Gofrestr Risg Gorfforaethol.

4.4 Yn dilyn pob adolygiad ffurfiol o'r Gofrestr Risg Gorfforaethol (ddwywaith y flwyddyn), bydd y ddogfen ddiwygiedig yn cael ei chyflwyno i'r Pwyllgor Archwilio Perfformiad. Trowch at Atodiad 1a 2 i weld y dogfennau diweddaraf a'r wybodaeth gefndir a gyflwynwyd i gyfarfod Briffio'r Cabinet ym mis Ionawr.

4.5 Bydd y camau gweithredu a nodir er mwyn delio â risgiau corfforaethol yn cael eu cynnwys yn y Cynlluniau Gwasanaeth (lle bo'n addas), sy'n galluogi Aelodau Archwilio Perfformiad i fonitro'r cynnydd. Dylid amlygu unrhyw faterion perfformiad mewn perthynas â chyflawni'r camau gweithredu hyn fel rhan o broses Herio Perfformiad y Gwasanaeth.

4.6 Mae gwasanaeth Archwilio Mewnol y Cyngor yn darparu sicrwydd annibynnol o ran effeithiolrwydd y gweithdrefnau a'r mecanweithiau rheoli mewnol sydd wedi'u sefydlu er mwyn lliniaru risgiau yn y Cyngor. Mae hefyd yn cynnig her annibynnol i sicrhau bod egwyddorion a gofynion rheoli risg yn cael eu defnyddio'n gyson ym mhob rhan o'r cyngor. Mae'r Gwasanaethau Archwilio Mewnol hefyd yn defnyddio gwybodaeth o gofrestrau risg ein gwasanaethau a'r gofrestr risg gorfforaethol er mwyn penderfynu ar eu rhaglen waith i'r dyfodol.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

5.1 Diben y Gofrestr Risg Gorfforaethol yw amlygu digwyddiadau posibl yn y dyfodol allai gael effaith niweidiol ar allu'r cyngor i gyflawni ei amcanion, gan gynnwys ei flaenoriaethau corfforaethol. Mae'r camau rheoli a gweithredu a amlygir felly'n hanfodol ar gyfer cyflawni'r blaenoriaethau corfforaethol.

6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

6.1 Mae costau datblygu, monitro ac adolygu'r Gofrestr Risg Gorfforaethol yn cael eu cynnwys yn y cyllidebau cyfredol.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Les? Gellir lawrlwytho Adroddiad yr Asesiad o Effaith ar Les gyflawn oddi ar y wefan, a dylid ei gynnwys fel atodiad i'r adroddiad.

7.1 Mae'r Gofrestr Risg Gorfforaethol yn dogfennu risgiau sydd wedi'u canfod, a'r camau lliniaru cyfredol ac arfaethedig. Nid oes angen cynnal Asesiad o Effaith ar Les ar gyfer y broses o ddatblygu ac adolygu'r ddogfen ei hun. Ond dylid asesu'r effaith ar gydraddoldeb ar gyfer unrhyw broses, strategaeth neu bolisi newydd sy'n cael eu llunio o ganlyniad i gam lliniaru, ar lefel darparu gwasanaeth.

8. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd gyda'r Pwyllgorau Archwilio ac eraill?

8.1 Mae manylion y broses ymgynghori i adolygu'r Gofrestr Risg Gorfforaethol wedi'u cynnwys ym mharagraff 4.2.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid.

9.1 Nid oes unrhyw oblygiadau ariannol yn codi o'r broses sydd wedi'i hamlinellu yn yr adroddiad hwn i ddatblygu, monitro ac adolygu'r Gofrestr Risg Gorfforaethol.

10. Pa risgiau sydd yna ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

10.1 Y prif risg sy'n gysylltiedig â'r broses o reoli risg yw nad yw'r cofrestrau'n cael eu hadolygu'n rheolaidd ac felly nid ydynt yn dod yn offeryn rheoli ystyrlon a dynamig. Ond mae'r broses wedi'i chynnwys yn llawn yn fframwaith rheoli perfformiad y cyngor, a ddylai sicrhau nad yw hyn yn digwydd.

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad

11.1 Deddf Llywodraeth Leol 2000

11.2 Mae Adran 13 Cyfansoddiad y Cyngor yn amlinellu pwerau a dyletswyddau'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol o ran archwilio risgiau a phrosesau rheoli risg yr Awdurdod.